

tika, alterirane harmonije, bujna glasbena raznoličnost vsepovsod. — Dvospev „Ave Marija“ (op. 66.) je dostojna cerkvena skladba prijaznega značaja, solidne fakture in zmerne obsega.

Tudi ta številka „Novih Akordov“ nam živo priča, kako je Gerbič, četudi v trudopolnem delu osivel, še vedno čvrsto delaven, kako zlaže še vedno od dneva do dneva in se kot glasbenik razvija v najboljšem pomenu besede.

G. uredniku „Novih Akordov“, dr. Gojmiru Kreku gre velika hvala, da se je našega velezaslužnega skladatelja Frana Gerbiča o priliki njegove sedemdesetletnice spomnil na tako lep način. G. jubilarantu pa želimo vsi od srca še prav mnogo zdravih in blagoslova božjega polnih let na prosep slovenske glasbe: poštene posvetne in dostojne cerkvene.

Stanko Premrl.

Ign. Hladnik. *Fünf fugierte Festspiele für Orgel*. Op. 61. Preis 2 K 40 h. Verlag Ant. Böhm u. Sohn.

Čudna stvar, da slovenski skladatelj izda svoje delo z nemškim napisom! Ako je hotel delo spraviti med širši svet, naj bi se bil poslužil latinskega jezika za naslov! —

Vsaka teh iger ima uvod, ki je precej konvencionalen. Igre same so lepo, umetnostno stremljenje, ki se kaže v bujni fantaziji, spretni imitaciji, fugirani

obliki, drznih postopih in živahni ritmiki. Teme so v obče lepe, plemenite; druga nam je zato manj všeč, ker se dvakrat dvigne na isto višino. Tudi arhitektura drugega fugiranega stavka ni dosledna, ker ima „dux“ tri takte, „comes“ štiri. Tretja igra je pravzaprav parafraza znane Marijine pesmi, ki postaja proti koncu radi enoličnosti zelo dolgočasna; vsa modulacija se namreč suče samo krog tonike, dominante in subdominante.

Hladnik je jako razborit skladatelj, samo: prvič rad zabrede v banalne motive, in drugič gre glede kvartsektakordov, pokritih kvint in oktav — preko naukov harmonije. On je nekako ponosen na to samostojnost, a mi ga zagotavljamo, da stoji v tej zadevi osamljen in da je ta samostojnost velika napaka. Prve napake se je v figuriranih igrah srečno ognil, v drugo pa večkrat padel, n. pr. str. 2, druga vrsta, sedmi takt; str. 8, druga vrsta, zadnji takt; str. 9, tretja vrsta, prvi takt; str. 9, druga vrsta, drugi takt (tu si je celo privoščil paralelno oktavo v altu in basu). — Harmonija je dogma, ki je resnobnemu glasbeniku sveta. — Kljub tem dobrohotnim opazkam je delo najboljšo, kar jih je izšlo iz Hladnikovega peresa; igre se bodo mogočno čule z orgelskih korov. Želeti je, da skladatelj vztraja na poti, ki se je podal nanjo s tem delom.

P. H. S.

„NAŠA KRI.“

Dne 2. januarja 1912 se je na odru deželnega gledališča uprizorila nova F. S. Finžgarjeva drama „Naša kri“.

Dejanje se odigrava sledeče:

I.: Leta 1813., za časa francoske okupacije, je župan v neki vasi na Gorenjskem Miklavž Borštnik, 50 let star, pameten in dober mož. Njegova žena je Katra, Jerica hči, hlapcu je ime Matija. V županovi gostilni so zbrani kmetje, ki preklinjajo Francoza, in fantje kontrobandarji, njim na čelu Štefan, Jeričin ženin. Beseda nanese na francoskega oficirja Renarda, ki se je svojčas mudil v vasi zavoljo eksekucije in se zagledal v Jerico. Hlapec Matija zagotovi, da bo on Jerico varoval, če bi se namerilo, da bi Francoz zopet v vas prišel. Medtem prihití mežnar Groga in pove novico, da sta se kmeta Matijevec in Kuharjev Rok vrnila, prvi z Laškega, drugi z Ruskega. Kmalu prideta sama in povesta vsak svojo žalostno povest; kmetje se jeze na „zlodja Napoljanskega“, ki mu ni mar krvi in življenja ljudstva. Župan Borštnik napove, da je intendat zaukazal, da ima vas zopet dati dva konja in dva huzarja ali pa 4000 frankov. Zdajci začne biti plat zvona, eksekucijski oddelek je prišel, častnik Renard in njegov sergent vstopita, pride do konflikta z županom, Jerica pokaže svoje veliko sovraštvo do tujcev, Renard ji pa dvori; vojak v vasi streljajo, vendar se zazdaj nič ne zgodi; Štefan pobegne v planino.

II.: Ljudje hodijo v cerkev in tožijo nad francoskimi časi. Fantje so vsi v gore pobegnili, ljudje se boje „eksekucijona“, nekateri možje si pa namigavajo, da se bodo Francozi in cesarski spoprijeli,

in skozi celo dejanje sije upanje, da bo tujevladja kmalu konec. Renard se pri županovih gostih, občuduje trdovratnost ljudstva in lepoto Jeričino ter citira Rousseaua: Nazaj k naravi! Ko se z Jerico šali, ga hlapec Matija dregne in se zopet zakolne, da se dekleta Francoz ne bo dotaknil. Oficir obupuje; Jerico resnično ljubi, upornost ljudstva mu kaže, da Napoleon svojih namenov ne bo dosegel, kruta vojska je vzrok, da ljudstvo ne pojmuje velike imperatorjeve misli: kri h krvi, rod k rodu! Jerica ne bo Renardova, Ilirija ne Napoleonova. Zdajci pride sergent in vsled njegovega prigovarjanja se oficir odloči, da dá poloviti fante, med njimi Štefana, ki mu je na poti. Medtem pregovarja Renard Borštnika, češ, Francozi hočejo ilirskemu ljudstvu le dobro, sanjari, kako bo vzel Jerico in se pokmetil, župan pa o tujcih noče ničesar slišati. Sergent fantov ni dobil, ker so vsi v gorah. Renard da v jezi prebrati proklamacijo in ko izve, da so skrivači v gorah Francoze napadli, odide s svojo četo na planino, kmetje z županom na čelu pa sklenejo, da se ne vdajo, češ, boljša je smrt kakor življenje pod to zastavo! Vendar pa župan zdvaja, zlasti, ker se je med tem izvedelo, da so neznanci napadli pošto in se boji, da bi odgovornost za to ne padla nanj.

III.: Renard se je vrnil. Slučaj s pošto se mu zdi kakor nalašč. Čaka še kompanije od generala Bellotija. Upa, da s tem ljudstvo uplaši in župana pritisne, da mu bo dal Jerico za ženo. Toda od generala dospe poročilo, da s kompanijo ne bo nič; Francozom se ne godi preveč dobro. Sergent oficirju nato nasvetuje zvijačo. Županu naj nastavi nož na